VECKOBLADET

Nr 33 i webbform 071116

Har klimathotet ett kön?

Utsläppen får konsekvenser för alla - men vem har släppt ut vad. Och varför?
Ett samtal mellan Gudrun Schyman, talesperson för F! och frilansande feminist och Gerd Johnsson-Latham, utredare på UD och författare till rapporten: "En studie om jämställdhet som förutsättning för hållbar utveckling".
Tis 20/11 kl 19.00, Sessionsalen, Stadshallen i Lund
Arrangör: Feministiskt initiativ

Invigning av Demokratisk Vänsters partilokal

Söndagen den 25:e november inviger Demokratisk Vänster sin nya partilokal på Magle Lilla Kyrkogata 2. Invigningen sker i form av öppet hus kl 14-16. Det serveras glögg, pepparkakor, musik och politik.

Inbjudan

Folkrörelser mot rasism – ett uppstartsseminarium Kurs 31513
Med utgångspunkt i det nya material som ABF Norra Storstockholm tagit fram tillsammans med EXPO: "Sverigedemokraterna – ett parti som andra?" kommer denna dag att, med folkbildningens hjälp, inspirera till krafttag mot främlingsfientligheten, till studier och diskussioner i politiska och fackliga organisationer, i bostadsområden och på arbetsplatser.

Tid: Lördagen den 8 december.
Vi startar med morgonfika klockan 8.30 och beräknar avsluta klockan 15.30. Lunch serveras.
Plats: Örenäs Folkhögskola. Karta bifogas bekräftelsen.
Innehåll: Föreläsningar varvas med stationsverksamhet för att mynna ut i paneldebatt med våra medverkande, författare och representanter från inbjudna organisationer.
Målgrupp: Medlemmar och förtroendevalda inom LO, ABF, SAP, Vänsterpartiet, SSU, Ung Vänster och Hyresgästföreningen.
Kursledare: Maria Nyman Stjärnskog, ABF Skåne, Krister Ramström, Örenäs Folkhögskola
Medverkande: Andreas Schönström, Malmö Arbetarkommun, med flera.
Paneldebatt med medverkande från inbjudna organisationer

ABF Skåne och LO-distriktet i Skånesvarar för kurskostnaden. När det gäller reseersättning och/eller förlorad arbetsförtjänst ber vi dig tala med din ABF-avdelning/organisation. Senast den 22 november är du välkommen med din anmälan till ABF Skåne.

Anmälan ska vara ABF Skåne, Kiliansgatan 13, 223 50 LUND, tillhanda senast den 22 november, Fax nummer: 046 – 15 74 30, e-post: stefan.nilsson@abf.se
Kursadministratör: Stefan Nilsson telefon 046-32 93 02

Det är andra tider nu!

Klimathotet tvingar världen inklusive Lund till genomgripande förändringar. En konsekvens är att städer måste byggas tätare. Det underlättar energiförsörjningen (fjärrvärme) och det underlättar för människor att förflytta sej energisnålt, det vill säga till fots eller med cykel. Inte minst behövs en förtätning i närheten av järnvägsstationer.

Det parti som med störst allvar och trovärdighet lyfter fram klimathotet är miljöpartiet. Även vänsterpartiet har snabbt försökt (åter)skapa sej en miljöprofil. De partierna borde alltså ha särskilda förutsättningar att förstå vikten av förnyelse i stadsbyggandet.

Förtätning bara i princip

Veidekke vill, i enlighet med en byggplan, flytta två småhus på väster nära Lund C och i stället bygga flerfamiljshus med 30–50 lägenheter, vilket betyder att cirka hundra personer mer än idag får bo centralt. Planen var genomtänkt när den gjordes 1937 och det fanns ett stadsbildstänkande bakom dess flerfamiljshus, men mellankrigstidens konjunktur gjorde att den inte förverkligades helt. Nu visar det sej att mp och v går emot förtätningen – se bland annat insändare av Peter Björling (mp) i Sydsvenskan den 9 november! Förtätning i princip men inte i det konkreta fallet.

I de konkreta fallen finns det alltid mer eller närboende som skriker som stuckna grisar när det blir tal om förtätning eller andra förändringar. De våldsamma reaktionerna på den viktiga miljösatsning som Eslöv och Lund vill göra i form av ett biobränsleeldat kraftvärmeverk i Örtofta är ett exempel bland många. Det är reaktioner som bygger på rädsla för sänkt andrahandsvärde på fastigheter och/eller på ren och skär konservatism. Får sådana opinioner råda blir det inte mycket av med den energisparande förtätningen.

Nyurbanism

Man kan misstänka att böjlighet för sådana lokalintressen medverkar till mp:s och v:s ställningstagande. Men det finns en aspekt till. De tongivande byggpolitikerna i båda partierna tillhör en progressiv generation som var inställd på att bevara miljöer (en reaktion mot det rivningsraseri som andra krafter stod för), som instinktivt ogillade höga hus och för vilken all grönska var helig, om så en privat gräsmatta eller en outnyttjad parkremsa. Men nu är det andra tider och andra värderingar bland de unga. Vi har fått en nyurbanism, ett bejakande av staden med dess klassiska värden, till vilka bland annat hör täthet och slutna fasader. De idéerna har uppstått utan samband med klimatkrisen men de stämmer väl med dennas konsekvenser.

Vi får hoppas att mp och v föryngrar sitt stadsbyggnadstänkande. I bästa fall kan det ske genom att deras nuvarande företrädare med alla deras förtjänster förmår att ta till sej det nya, både estetiska val och miljökonsekvenser.

Tills så sker får man beklaga att m och v får möjlighet att framstå som partier med bättre klimatinsikt.

Gunnar Sandin

Mörkets hjärta 6

UD bekymrat över den etiopiska invasionen i Somalia

Utrikesdepartementet är bekymrat över den växande politiska och humanitära katastrof i Somalia som utlöstes av Etiopiens invasion strax före jul 2006.

Och med all rätt. Den USA-stödda invasionen strider helt mot folkrätten. När den ägde rum framfördes kritik både i FN, EU och i Sverige. Men kritiken tystades snart genom

amerikanska påtryckningar.

Man anförde att Etiopien stödde den diskrediterade interimsregering som hukade i ett hörn av Somalia. Man beskyllde De somaliska domstolarna, som lyckats åstadkomma fred i Mogadishu och södra Somalia, för att vara Al Qaida-styrda.

Hur som helst tycktes det inte löna sig att gå emot USA

En politisk och humanitär katastrof utlöstes av invasionen. Den etiopiska armén har fördrivit största delen av Mogadishus befolkning genom besinningslös eldgivning och bombning av civila mål.

Minst en halv miljon flyktingar i Somalia lider av akut hungersnöd och på sikt hotar en humanitär katastrof som är större än den i Darfur. Krigsherrar har upprättat vägspärrar och terroriserar befolkningen. Piratverksamheten i Röda havet, som De somaliska domstolarna lyckades stoppa, är nu värre än någonsin.

Motståndet organiseras

Det somaliska folkets motstånd mot ockupationsmakten håller på att organiseras. Den 14 september samlades motståndsgrupper till en konferens i Eritreas huvudstad Asmara. USA svarade med att hota att terroriststämpla Eritrea.

Resultatet av konferensen blev att befrielserörelsen Alliance for the Re-Liberation of Somalia, ARS, bildades. Ordförande för ARS är ledaren för Domstolarna Sheikh Sharif Sheikh Ahmed.

ARS är beredd att förhandla med interimsregeringen om en nationell regering, men först sedan den etiopiska armén, som uppgår till mellan 40 och 60 000 man, lämnat Somalia.

Efter Asmara, Stockholm

Den 27 och 28 november genomför ARS en konferens i Stockholm. Tjänstemän från UD kommer att närvara. Dessutom deltar den tidigare talmannen i interimsparlamentet Sharif Hassan Sheikh Aden, som sparkades för att han förespråkade förhandlingar med Domstolarna. Den somaliska kvinnosakskämpen Asha Haji Elmi medverkar också, liksom representanter för den somaliska diasporan. Bland somalierna i Sverige har Domstolarna ett starkt stöd.

Sverige terroriststämplas?

Det blir intressant att se om USA hotar att terroriststämpla Sverige liksom Eritrea. Vi minns de amerikanska fördömandena av Russell-tribunalen mot USA:s krigsförbrytelser 1967. Svenska Dagbladets ledarskribent Per Gudmundsson har redan åtagit sig uppdraget att framföra varningar till UD. (Se ledaren ”Vad gör UD i detta olämpliga sällskap” 13.11)

Gunnar Stensson

VägValVänsters Framtid

Det danska folketingsvalet visar vilken roll en odogmatisk grön vänster kan spela. Socialistisk Folkeparti fördubblade sitt folkliga stöd och seglar upp som Danmarks fjärde största parti. SF ungdom är Danmarks största ungdomsparti. Partiet är tongivande i debatten.

I Sverige släckte ungkommunister, gammalkommunister, nykommunister och Lars Ohly hoppet om ett reformerat Vänsterparti. Inte minst bidrog dogmatikerna inom V-Lund till detta. Idag för Vänsterpartiet en tynande tillvaro i opinionsmätningarna och syns knappt i debatten. Ung Vänster verkar knappt existera om man får döma av synligheten.

VägValVänster ekonomisk förening bildades som ett forum för alla oss som ville något annat med den svenska vänstern. Hoppet stod länge till en reformering av vänsterpartiet. Inom

VVV fungerade därför som forum för förnyare inom Vänsterpartiet. Efterhand som skickligt organisatoriskt arbete av bidragsstödda Ung Vänster och skickligt splittrande av förnyargruppen av Lars Ohly släckte detta hopp, har många inom VVV sökt sig andra lösningar. Några är aktiva i andra etablerade partiet eller bildat lokala vänsterpartiet. Andra när fortfarande hoppet om nya nationella lösningar. Många har passiviserats.

Men den danska, liksom den norska, utvecklingen väcker hopp. Detta kan innebära en fortsatt roll för VVV som katalysator för vänsterns förnyelse.

”Gamla” VVV var av olika historiska orsaker en ekonomisk förening. Kommande helg kommer den ideella föreningen VVV att konstitueras (i praktiken för att ombilda den ekonomiska föreningen till en ideell organisation). Organisationens målsättning kommer, om styrelsens förslag bifalls, att vara stödja ” initiativ - lokalt, regionalt, nationellt och globalt - som bygger federationer för att svara på vår tids politiska utmaningar”.

Jag uppmanar alla som vill verka för en odogmatisk grön vänster i Sverige att ansluta sig till den nya ideella organisationen. Det finns idag ingen möjlighet att på kort sikt bilda ett nytt vänsterparti på riksnivå. Men VVV kan fungera som en länk mellan oss som valt att arbeta för ett vänsterperspektiv inom olika partiet och föreningar – alla oss som när ett hopp om att ett framtida socialistiskt grönt parti kan spira

Mer information finns på VVVs hemsida (www.vagvalvanster.se).

Henrik Smith

En kommentar till det danska valet

Det är svårt att låta bli att kommentera det danska valet. Vi här i de södra delarna har ju nära till på alla plan och borde ha en del att lära.

En triumf för Anders Fogh

Så låt oss då med en gång notera att det var en triumf för Anders Fogh Rasmusson och hans Venstre. Sex förlorade mandat är normal nerslitning i regeringsställning, det avgörande är att han kan regera vidare. Det är faktiskt som DN skrev att han är Nordens ledande politiker: erfaren, förhandlingsskicklig, stryktålig och skickligt kalkylerande. Han förenar just så mycket välfärdspolitik och skattesänkarambitioner att han svarar mot vad de vill ha i parcelhusen ute i Hvidovre. Tråkigt att han ska behöva luta sig mot det vulgära Dansk Folkeparti tycker säkert hans väljare, men resultatet är ju gott. Och Danmark går som på räls – jobb till alla som är någorlunda arbetsföra, däribland tiotusentals av annars arbetslösa från den sämre ställda nationen i öster.

Alla är nöjda!

Utmärkande för valresultatet är väl annars att alla partier är nöjda. Socialdemokraterna som visserligen hade minskat ytterligare lite, men dock fått stopp på de stora avgångarna, Ny Allians som kom in i Folketinget, radikalerna som kom helskinnade ifrån partisplittringen och nu är nere på den gamla nivån, de konservativa som står oförändrade kvar i regeringen och inväntar tiden efter Fogh, Pia Kjærsgaard som tog ytterligare något mandat, Socialistisk Folkeparti som under en ny ledare fördubblade sina mandat, vänstergruppen Enhetslistan som just kom över spärrgränsen.

Jämför man med Sverige saknas ju de gröna och vad gäller de kristna missade de nu Folketinget för andra gången i rad, vad nu Skaparen kan ha för avsikt med det. Jo, det finns skillnader mellan våra båda länder. Den intressantaste är asyl- och invandringspolitiken där

den främlingsfientliga linjen nu knappt längre är kontroversiell: så gott som alla partier ställer upp på den. Danmark kan föra krig i Irak, men ta emot flyktingar därifrån är det inte tal om.

Rättning höger, plats till SF

När socialdemokraterna för två val sen 2001 förlorade regeringsmakten till borgarna tog man det som en tillfällig olycka. Men när förlusten upprepades 2005 stod det fullständigt klart att det behövdes en förnyelse. Fogh Rasmussen hade triangulerat, som det heter, plockat ut lite välfärdspolitik och kombinerat det med borgerliga frihetstankar och därmed rört sig tillräckligt in mot mitten för att attrahera marginella s-väljare. Med den nya s-ledaren Helle Thorning-Schmidt har socialdemokraterna gjort detsamma och gjort sig till ett halvborgerligt mittenparti som accepterar den strama flyktingpolitiken. Det hjälpte lite, men inte tillräckligt. Det innebar också att det blev en glipa till vänster om (s) och det kom SF till godo, ett parti som övergett en del gamla plakat och blivit sakinriktat under sin nye ledare Villy Søvndal och därvid också rört sig åt höger. Längst till vänster står så Enhedslistan och så är spektrum täckt.

Vad kan man då lära? Jo, att det inte räcker för (s) att gå en rejäl bit mot mitten, man måste gå ännu längre för att vinna majoritet. Att det blir plats för ett SF är dock inget problem, det blir städat och rumsrent så fort det kan utlovas regeringsplatser.

Vad är alternativen?

Parallellerna med den svenska situationen är bara alltför tydliga. Mona är i full färd med att triangulera, men det kommer inte att räcka för att återfå mexitegelvillornas folk. Och för vänsterpartiet kan det nog så småningom bli gott om utrymme, men till vad nytta?

Vad är då alternativet? Ja, det är väl egentligen bara Göran Greider som förespråkar något helt annat: att socialdemokraterna för en klassisk socialdemokratisk politik, börjar använda starka ord och ideologier och inte drar sig för att tala om klasser och jämlikhet. Det skulle kunna mobilisera röster, t.ex. de många som i allt större utsträckning stannat hemma. En sådan inriktning kan leda till bakslag, det är sant. Men i längden är det nog den enda som kan ha en chans att hejda den fortsatta avvecklingen av folkhemmet i dess socialdemokratiska tappning. Och kom ihåg: det är knappast sötebrödsdagar som väntar när (och om) klimatkrisen börjar kräva åtgärder. Det är väl närmast planhushållning som blir aktuellt, eller vad tror ni?

Sten H.

Kampen för den goda skolan

I folkskolan, den goda skolan, gick jag 1940-44. ”Morgon mellan fjällen” och Nils Holgersson. Blindkarta att rita in Smålands städer och åar i. Stålpenna, bläckhorn och läskpapper. Knivkastning och bollande mot Östregårdsskolans faluröda väggar. Smörgåsar i korridoren.

En solig septemberdag tog fröken oss ut till rabatten söder om skolan och vi plockade var sin ärtblomma och fröken talade om att det stora blombladet kallades seglet och det slutna rummet kölen och att där inne fanns ståndarna och pistillen, som skulle bli en ärtskida. Det var en uppenbarelse och en tankeväckare. Den bästa lektionen i mitt liv.
En vintereftermiddag somnade Lasse i sin bänk. ”Låt honom sova. Han är trött”, förmanade fröken. Folkskolan var en god skola.

Växjö högre allmänna läroverk

I maj 1944 gjorde jag nyss fyllda elva år inträdesproven till Växjö högre allmänna läroverk, bland annat en provräkning.

Jag var stolt över att ha klarat följande uppgift: ”Du ska måla ett plank som är 50 m långt och 2 m högt med vit färg. Varje färgburk räcker till tio kvadratmeter. Hur många burkar går det åt?” ”10” skrev jag – och fick en bock. ”Det rätta svaret är 20. Planket ska förstås målas på båda sidor,” sa magistern.

Men jag kom in ändå. Det såg jag på en maskinskriven lista på anslagstavlan utanför läroverket. Ingen annan från min klass hade kommit in.

Inte visste jag då att min lyckliga skoltid hade upphört. Växjö högre allmänna läroverk var en ond skola. De nya eleverna skulle disciplineras från början. Vi var rädda. Jag reste hemifrån varje söndagskväll klockan sju, inackorderades tillsammans med en pojke från Kvarnamåla i ett rum som värmdes av sågspånskamin, satt på främsta raden i aulan under morgonandakten mitt framför rektor Dahllöfs skrämmande glasögon sex morgnar i veckan, reste glad hem när jag blivit fri klockan tre på lördagen med rälsbussen, som nådde Älghult klockan fem. Lyckan vändes i förtvivlan 24 timmar senare.

Läroverket var en särskilt ond skola läsåret 1944-45. Jag hade ingen möjlighet att inse att den representerade ett föråldrat skolsystem i spastiska dödsryckningar. Där fanns flera nazistanhängare bland lärare och elever. Rektorn hämtade ut mig ur klassrummet och örfilade upp mig för att jag kastat snöboll mot skolans ingång. Jag klarade inte den tyska grammatiken. Vi tilltalades med efternamnet. ”Det blir skriftlig hemanmärkning, Stensson.” Högre allmänna läroverket var en gråsvart minikopia av Norra Real i Stockholm.

Under åtta år (ett metafysiskt inferno) gjorde jag vad jag kunde för att undergräva läroverket, dess lärare, dess disciplin, dess schema, dess rutiner, dess välanpassade plugghästar. (I ärlighetens namn måste jag erkänna att där fanns bra lärare och bra kamrater också, fler allteftersom åren gick, men det hör inte till den här berättelsen.)
Jag visste inte då att jag inlett en underjordisk kamp för en bättre skola, och att jag hade många kamrater i det underjordiska nätverket.

15 månader på Kronobergs infanteriregemente kom som en befrielse.

Det lilla universitetet i Lund gillade jag inte. Det var fullt med just sådana anpasslingar som jag avskydde och som brukade sjunga Gaudeamus igitur.

Folkhögskola

Senare tog jag examen vid Göteborgs högskola och blev lärare. Folkhögskolelärare. I folkhögskolan gick de riktiga och bildade människorna, sådana som Vilhelm Moberg, Lars Ahlin och Moa Martinsson. Folkhögskolan var demokratisk och mina elever där var knappast yngre än jag själv. Det var roligt.

Men ibland blev miljön sekteristisk. Visserligen inte som Knutby, men små lärarkollegier isolerade på landet med sina fobier, spänningar och attraktioner kunde lätt bli lite konstiga.

Jag sökte mig till Framnäs stora socialdemokratiska (ABF) folkhögskola i Öjebyn utanför Piteå. Den hade en allmän linje och en flerårig musiklinje, som i sinom tid utvecklades till musikhögskola i Piteå. Lärarna var många. Eleverna kom från hela Sverige, även om flertalet var norrbottningar. Ljusa höstar och vårar, månader av mörker med temperaturer permanent under –10 grader på vintern.

Det blev gnissel i skolan när Vietnam-rörelsen tog fart. Traditionella socialdemokrater uppfattade FNL som ett hot.

Till Lund och Malmö

Jag hade i alla fall tänkt flytta. Folkhögskolan hade jag kommit att uppfatta som ett privilegierat reservat som jag måste lämna för att verka för den goda skolan för alla. Chansen kom med Lgr 69 – Läroplan för grundskolan 1969. Den viktigaste reformen i svensk skola sedan den allmänna folkskolan infördes 1842. Äntligen en demokratisk skola! Nu gällde det att kavla upp ärmarna och genomföra den.

Jag hamnade på Heleneholmsskolan i Malmö, först som yrkesvalslärare. Ett bra jobb som gav mig personlig kontakt med alla eleverna på grundskolan (och med den tunga industrin i Malmö 1970). Heleneholm hade också en gymnasiedel.

Studierektor var Markus Lindbom från Lund. Han arrangerade en dag en debatt i aulan mellan mig som företrädare för FNL-grupperna och en lärare som tillhörde Demokratisk allians och hade kontakter med Saigonjuntan.

Den första tiden hade jag svårt att förstå vad malmöiterna från Fosie sa. Men jag stannade på skolan i nästan 30 år och trivdes. Fram till 1985 hade vi både grundskola och gymnasium. Lärarna började med sina klasser i sjuan och följde dem till studenten. Så lärde elever och lärare känna varandra.

Grundskolan skils från gymnasiet

1985 drabbades vi av ett skolpolitiskt dråpslag. Grundskolan skildes från gymnasieskolan. På Heleneholmsskolan tvingades många lärare bort. Bara gymnasiet blev kvar. Kontinuiteten från sjuan till studenten förstördes. Planeringen försvårades när lärarutbildningen ändrades så att de nya lärarna utbildades antingen till gymnasielärare eller grundskolelärare.

Jag blev gymnasielärare på heltid, men fick glädjen att vara klassföreståndare i den allt större estetiska sektorn på skolan: först musik, sedan teater.

Samtidigt gav jag mig in i kommunpolitiken genom att representera vpk i Lunds skolstyrelse från 1989. En del av mina fördomar mot kommunpolitiker försvann, andra förstärktes. En fin upplevelse var den imponerande rundtur till samtliga skolor i Lunds kommun som skoldirektören anordnade. Den tog mer än tio timmar.

Likvärdighet och rättvisa var grundläggande värden för mig och för skolan. Samma kvalitet på undervisningen i hela landet. Samma läroplaner. Familjer som min som flyttade från Öjebyn till Malmö visste att grundskolan i Lund hade samma läroplan och samma schema som den i Öjebyn. Och samma värdegrund, samma prov och samma betygssättning.

Kommunaliseringen

På 90-talet sprängdes likvärdigheten och rättvisan i skolan, samtidigt som stora nedskärningar ägde rum. Det ledde till utslagningar bland eleverna 16 år senare. Kommunaliseringen! Jag demonstrerade mot den tillsammans med lärare med helt andra värderingar. V stod och vägde när beslutet skulle fattas och hade kunnat stoppa det. Men den förbannade Göran Persson lyckades lura partiet (Ylva, var det väl?). En och annan fick sin trygghet som verkschef fixad. Lgr 69 (som formellt avskaffats 1980) hade fått ett grundskott.

I Lund genomdrev mina närdemokratientusiastiska kamrater en kommundelsreform som främst drabbade skolsystemet. Ytterligare fragmentering och orättvisor också inom Lunds kommun. Ökande olikheter mellan skolor och kommundelar.

”Valfrihet”

Jag hade förstås inte direktkontakt med grundskolan längre (utom via mina barn). Som gymnasielärare i Malmö och ledamot i den nya utbildningsnämnden i Lund hade jag bara med gymnasierna att göra. Och de var stora och intressanta i Lund.

Men en eller flera gymnasiereformer genomfördes också under 90-talet, med inriktning på fria val och införande av diverse skitkurser. Själv konstruerade jag en i ämnet ”turisttyska”. Lyckligtvis valde ingen den. Ett nytt svajigt betygssystem etablerades.

Louise Rehn-Winsborg slog ännu en spik i skolkistan när hennes borgerliga styre avskaffade närhetsprincipen och införde fritt val av gymnasium.

Fritt val, fräste jag inom mig. Förr kunde man välja att flytta till vilken plats som helst och få likvärdig utbildning.

”Där gick Vipeholm (gymnasiet hette så då) åt helvete!” sa jag. Och det gjorde det. (Vi måste rädda Vipan. Göra skolan till Lunds bästa campus)

Fragmenteringen och segregeringen av skolsystemet fortsatte med införandet av friskolor. Jag befann mig tillfälligt i fullmäktige något år och förde en Don Quijote-kampanj mot dem, bland annat i konfrontation med Tove Klette.

Nu fortsätter hon fragmenteringen av skolan i Lund med förslaget om rak skolpeng. Och segregeringen med religiösa friskolor blir troligen bestående.

Skolans framtid

Jag hoppas en del på socialdemokraternas interna överläggningar om skolan. Trist att den duktige Baylan blev överkörd av partikongressen. Han var kompetent och dessutom invandrare. Han hade kanske kunnat rädda vänsterpartierna från nederlag i 2006 års val. Och jag hoppas på samtal mellan s och de borgerliga.

Miljöpartiets uttalade stöd till friskolor förstår jag inte, även om jag kommit fram till att friskolans existens måste erkännas, åtminstone tills vidare.

Centrala prov vill jag ha tidigt, och betyg åtminstone från årskurs sex. I slutet av 80-talet var den vanligaste klagan från föräldrar och elever när vi mötte dem inför första året på gymnasiet att de inte fått klart för sig sina kunskapsluckor i matematik och språk förrän det var för sent att rätta till dem. Först betyget i årskurs 8 öppnade deras ögon. De som råkade illa ut tillhörde oftast arbetarklassen.

En absolut (nio tiondels) majoritet av elever, lärare och föräldrar har under alla år velat ha betyg, rättvisa betyg. Särskilt viktiga är de för elever från miljöer utan utbildningstraditioner. Jag gillar absolut inte mp:s och v:s ovilja att diskutera frågan.

Helst ville jag förstås tillbaka till Lgr 69, den reform som sprängde skolans klassklyftor och öppnade världen för alla. Nu slår orättvisor och segregering tillbaka med kraften av en explosion. Kanske kan vi dämpa den med en gummimatta. Och reparera det som blivit förstört.

Men OK, alla svenskar får nu både realskole- och gymnasieutbildning. Det är bra.

Växjö högre allmänna läroverk finns inte längre. Byggnaden är jämnad med marken.

Gunnar Stensson

Att asfaltera eller inte asfaltera – det är frågan!

Så har då debatten om asfalt på Hardebergaspåret blossat upp på nytt. Till Tekniska nämndens sammanträde den 21 november ligger ett förslag om asfaltering av spåret mellan Kastanjegatan och Utmarksvägen. Vad tycker VB:s läsare i denna heta fråga?

Att asfaltera eller inte asfaltera – det är frågan! Politikens uppgift framstår här väldigt tydligt; dvs. uppgiften att prioritera och göra avvägningar och (eventuellt) kompromisser mellan motstridiga intressen. Beträffande Hardebergspåret står dessutom intressen inom samma sfär emot varandra. Miljöintresse står mot miljöinresse och skilda motionsintressen står mot varandra.

Vad gäller miljövärn står konflikten mellan målet att minimera asfalterade ytor, i synnerhet utanför stadskärnan och målet att erbjuda bra komfort och framkomlighet på cykelvägar för att stimulera till mera cykeltransporter på motorfordonens bekostnad.

Motionscyklister kontra joggare

Olika motionärsgruppers intressen tycks också stå mot varandra: de flesta motionscyklister vill ha en så torr, geggfri och lättkörd cykelväg som möjligt, och (i varje fall en del) joggares och löpares önskemål om mjukare underlag.

Andra motstridiga önskemål finns också: t ex intresset hos de i tätorten spåret närboende som vill se gång- och cykelleden som en parkväg för motion av fyrfota husdjur eller som ett söndagspromenadstråk som står i strid med cykelpendlande Södra Sandbybors krav på att hela och rena komma snabbt till och från arbetet.

Balanseringsprincipen

För undertecknad, som är Demokratisk Vänsters representant i Tekniska nämnden, finns inget självklart ställningstagande till asfalteringsförslaget. En ledstjärna för mej har dock under årens lopp varit att cyklister och fotgängare i varje fall inte ska ha sämre standard än motorfordonsvägarna. (Helst ska standarden vara högre på GC-vägar men dit är det väldigt långt). Samtidigt är jag motståndare till den ständigt pågående asfalteringen av lundabygden.
I diskussionen om Hardebergaspårets asfaltering måste dn s k balanseringsprincipen tas med. Denna princip säjer att negativa ingrepp och påverkan på miljön ska följas av åtgärder som kompenserar för det negativa. T ex om ett antal träd måste huggas ned för att ge plats för bostadsbebyggelse så måste motsvarande antal nya träd planteras - helst i anslutning - till bygget.

Ingen asfalt på ny bilväg

Om Hardebergaspåret ska asfalteras så bör, enligt min mening, en annan asfaltsyta någonstans i kommunen rivas upp. En möjlighet är då förstås att fräsa upp asfalten på t.ex. motorfordonsvägen mellan Lund och Sandby. Emellertid tycks mej denna möjlighet inte vara särskilt vettig, eftersom – i avvaktan på spårburen trafik till Sandby – kollektivtrafiken i varje fall på lite sikt skulle få sämre komfort.

Det förefaller därför som om det vore klokast att kompensera genom att låta bli att lägga asfalt på bilvägar som är beslutade men som ännu inte är byggda. Den nya Sydöstra vägen kan vara en lämplig väg att inte asfalterna, eller kanske den gata som skall leda västerut från den nya motorvägsavfarten vid Råby. Ytterligare en möjlighet är att den tillkommande delen

av Lundalänken, den som ska förbinda Södra Sandbyvägen med Dalbyvägen utanför Linero slopas för biltrafik och att länken byggs enbart för kollektivtrafik, vilket f ö är ett alternativ som jag förespråkat oberoende av Hardebergaspårets öde.

Hör av er, VB-läsare!
Men: frågan är svår. Övergripande klimat- och utsläppsfrågor talar emellertid enligt min mening för att cykelpendlingen mellan Sandby och Lund ska prioriteras. Cyklister mellan Lund och Sandby ska ha en vägstandard likvärdig med den som gäller för bilvägen. Förslaget om asfaltering bör alltså stödjas, men då i enlighet med balanseringsprincipen.

Jag är långtifrån tvärsäker i denna uppfattning. Tyvärr hinner frågan inte diskuteras i VB:s spalter förrän beslut är fattat. Jag skulle dock bli glad att få hjälp i mitt ställningstagande från VB:s läsare: Hör gärna av er med synpunkter och argument i den ena eller andra riktningen till info@demokratiskvansterilund.se eller skriv en kommentar i bloggen.
Ulf Nymark
ersättare för Demokratisk Vänster i Tekniska nämnden